

**A VÁGYOTT
GYERMEKEKÉRT**

Az asszisztált reprodukció időszerű kérdései XII. szimpózium

Fertilitási ismeretek Magyarországon – két kutatás tanulságai

Dr. Vita Emese, Dr. Szöllősi Katalin, Dr. Vesztergom Dóra
Országos Kórházi Főigazgatóság
Humánreprodukciós Igazgatóság

Keszthely
2025. április 4-5.

Háttér

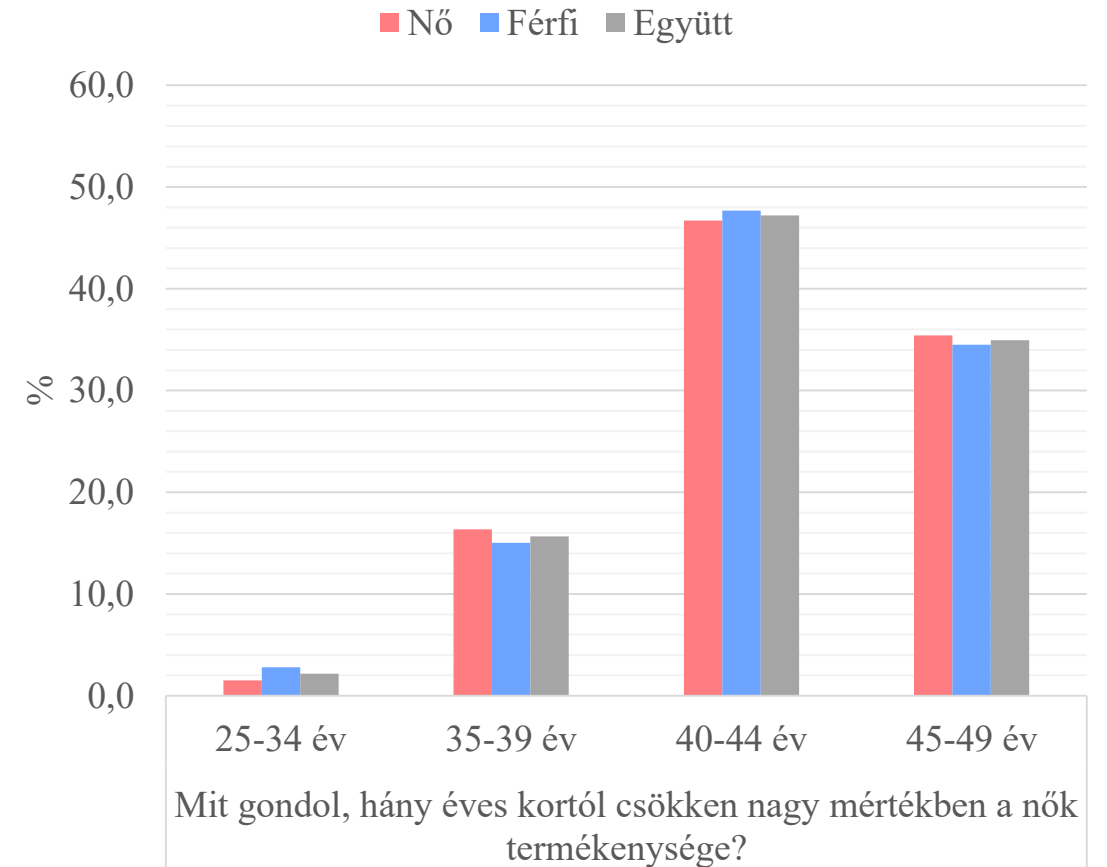
A magyar fiatalok termékenységtudatossága általánosságban véve nem megfelelő. (KINCS kutatás 2021).

A 21-35 évesek többségének fontos a gyermekvállalás, **csak 16% tudta helyesen, hogy 35-39 éves kor között jelentősen csökkenni kezd a nők termékenysége.**

A 18-35 éves fiatalok 66%-a alacsony termékenységi ismeretekkel rendelkezik. (Vicsek 2018; Vesztergom et al, 2021).

A lombikkezelések sikerességét a lakosság túlbecsüli ahhoz képest, mint amekkora a sikeresség valójában elérhető a kezelés által.

Iskolai edukációba nincsenek integrálva a termékenységi ismeretek, a reprodukív egészség és a **termékenységi zavar tabutéma.**

Célok, módszerek

- Hibrid kutatás, többféle módszer alkalmazása, a cél felmérni →
 - a magyarországi felnőtt lakosság **termékenységi ismereteit**
 - a **reprodukcióval kapcsolatos döntéseket**, beleértve a **gyermekvállalás halasztását**
 - az **asszisztált reprodukciós eljárásokkal** kapcsolatos tévhiteket és attitűdöket;

- Itt: kvantitatív részeredmények
 - két nagymintás kérdőíves vizsgálat összehasonlítása
 - 2021: 1000 fő, 20–35 év
 - 2024: 2000 fő, 18–49
 - reprezentativitás: kor, nem, iskolai végzettség, település típus
 - online kérdőív

Főbb eredmények ismertetése → lakosság fertilitási ismereteinek változása;

Saját szerkesztésű kérdések

- Demográfiai adatok
- Saját ismeretek értékelése (5 fokú Likert-skála)

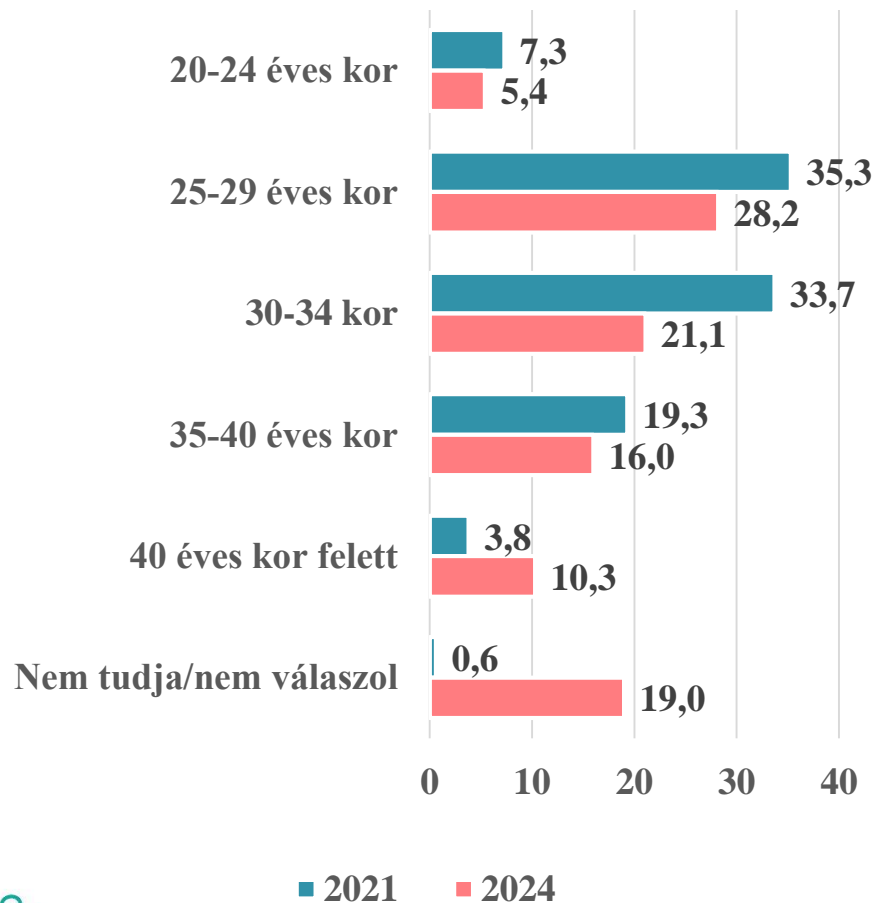
Termékenységgel és meddőséggel kapcsolatos kérdések (Lampic et al, 2006)*

- Női termékenység
- Férfi nemzőképesség
- Teherbeesés esélyei
- Meddőség és az asszisztált reprodukciós kezelések eredményessége
- Összpontszám: 0-10
- Termékenységi ismeretek szintje: alacsony (0-3 pont), közepes (4-6 pont), magas (7-10 pont)

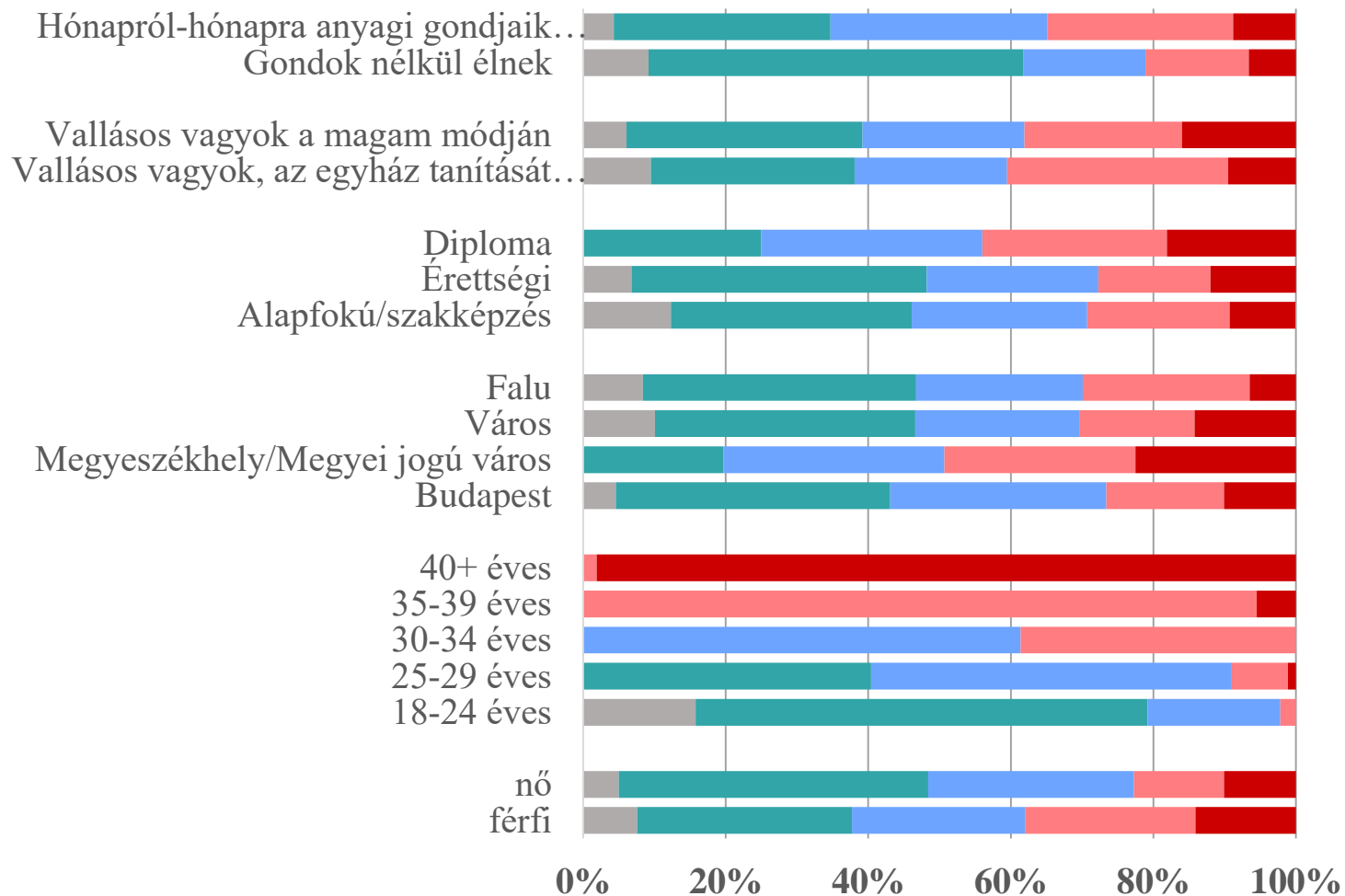

A gyermekvállalás időbeli tervezése

Hány éves korában tervezi az első gyermekét? (%)

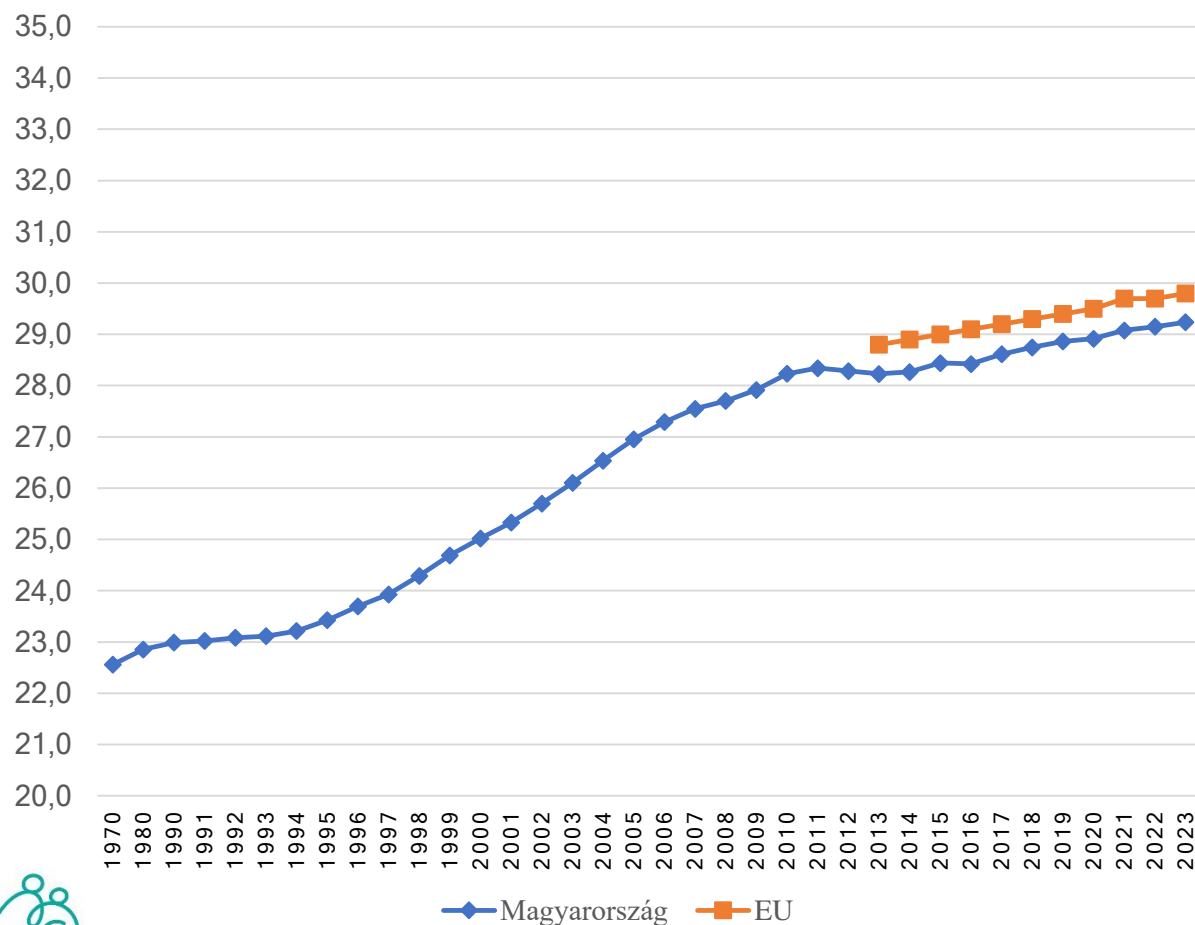

■ 20-24 éves kor ■ 25-29 éves kor ■ 30-34 éves kor ■ 35-40 éves kor ■ 40 éves kor felett

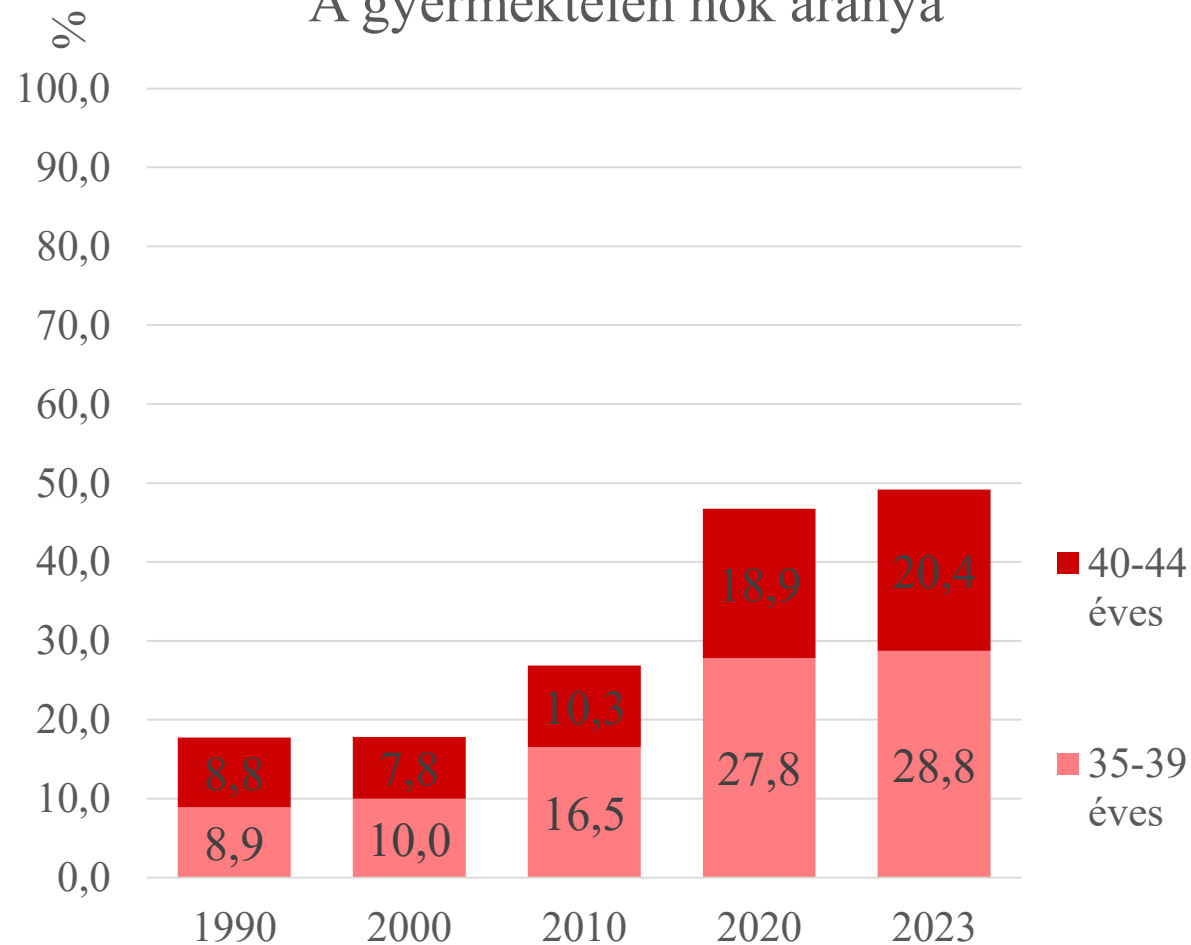

Kitekintés: (nem) szándékolt gyermektelenség

A nők átlagos életkora az első gyermek születésekor

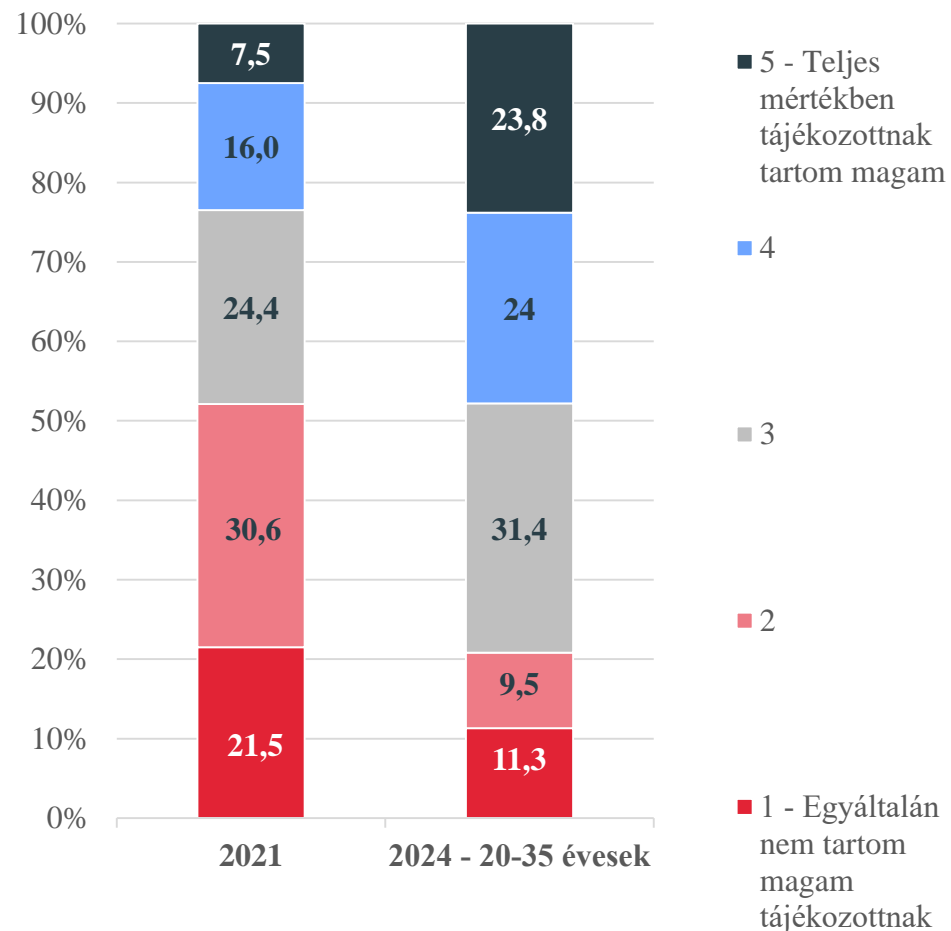

A gyermektelen nők aránya

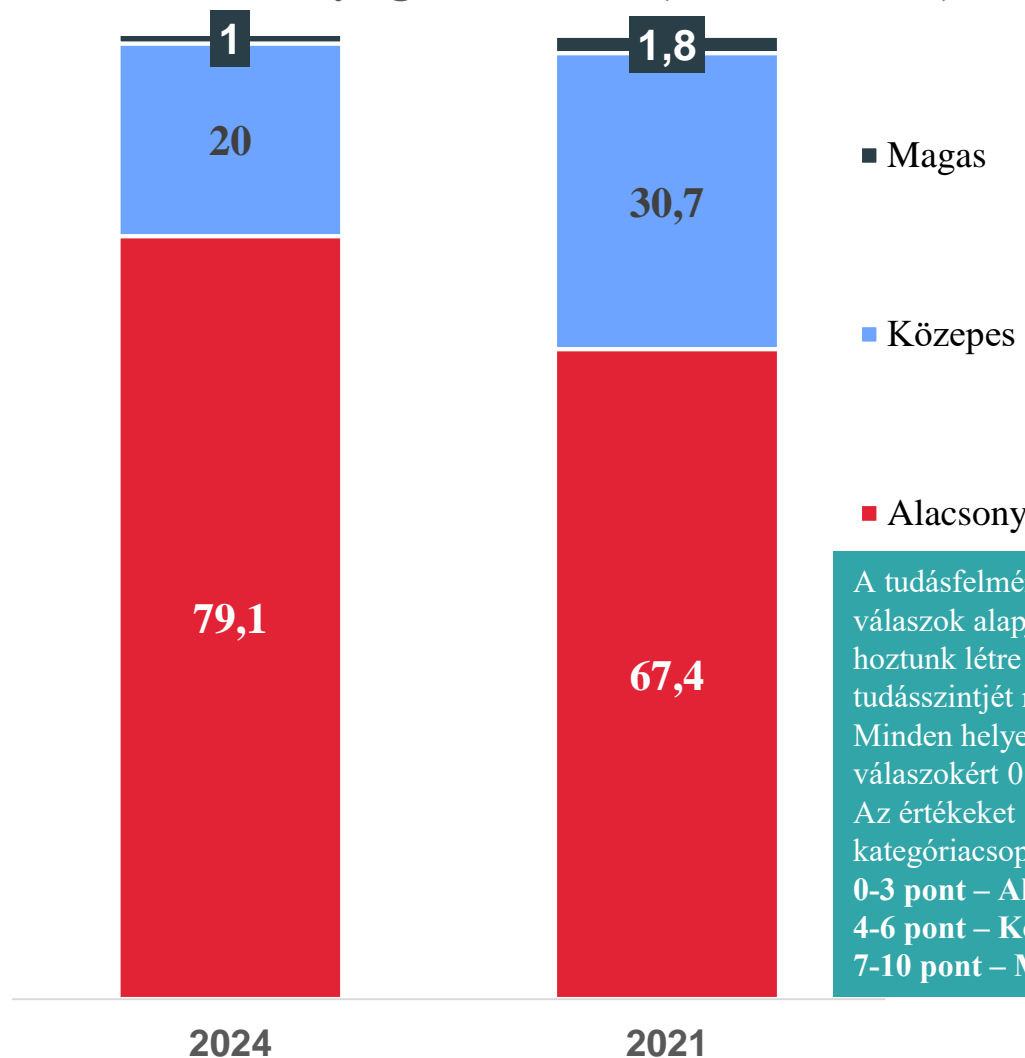

Ismeretek szubjektív értékelése

Mennyire gondolja magát tájékozottnak a termékenységgel kapcsolatos ismeretek terén? (%)

Termékenységi Tudásindex (számított érték)

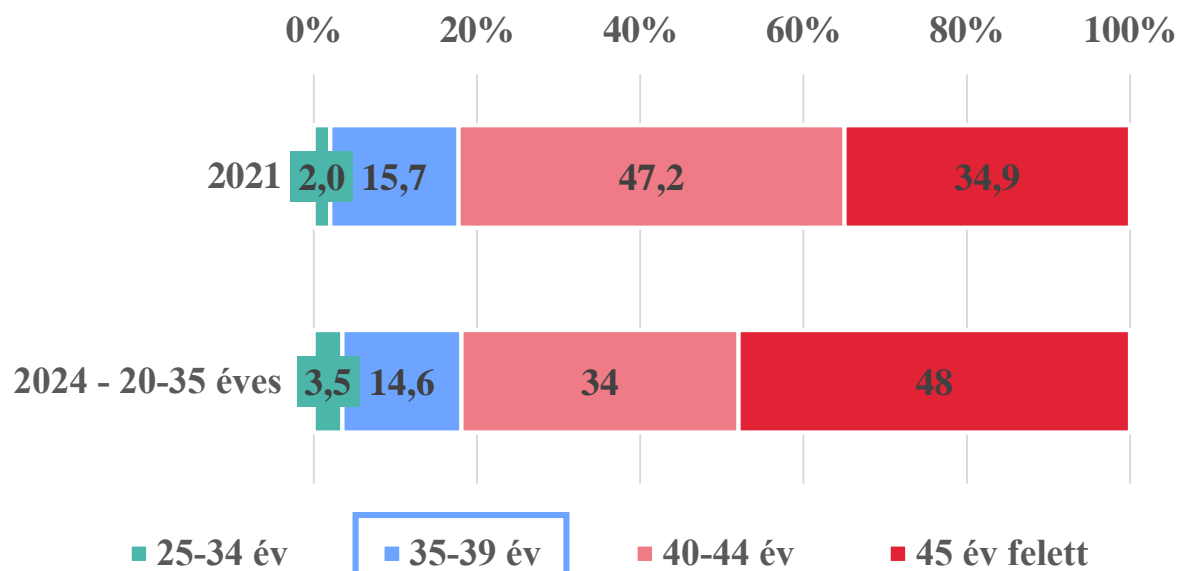

A tudásfelmérő kérdésekre adott helyes válaszok alapján 0-10 fokú skálát hoztunk létre → a válaszadó tudásszintjét méri.
Minden helyes válasz 1, a helytelen válaszokért 0 pont járt.
Az értékeket az alábbi kategóriacsoportokba soroltuk:
0-3 pont – Alacsony tudásszint
4-6 pont – Közepes tudásszint
7-10 pont – Magas tudásszint

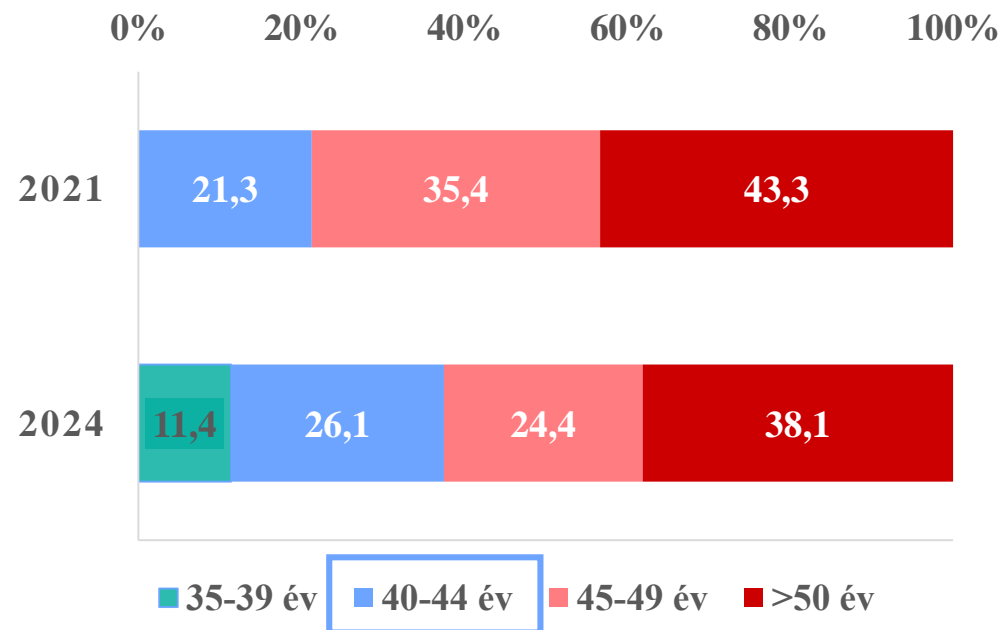

A termékenység csökkenésével kapcsolatos percepciók

Mit gondol, hány éves kortól csökken nagy mértékben a **nők** termékenysége? (Egy válasz lehetséges, %)

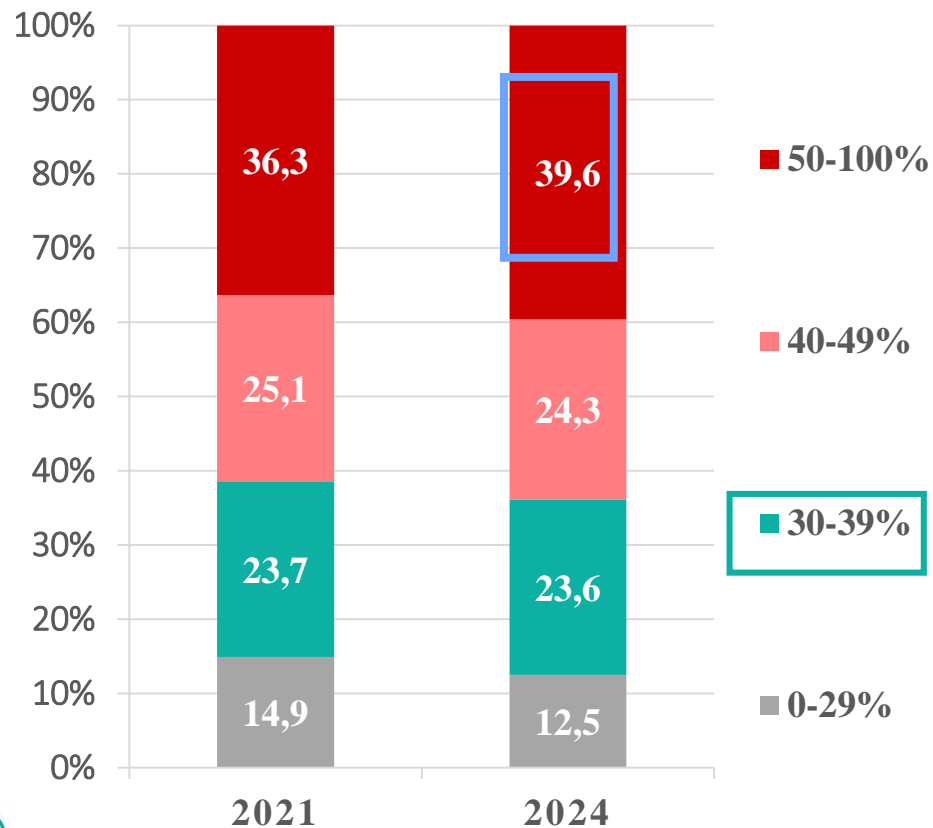

Mit gondol, hány éves kortól csökken a **férfiak** nemzőképessége? (Egy válasz lehetséges, %)

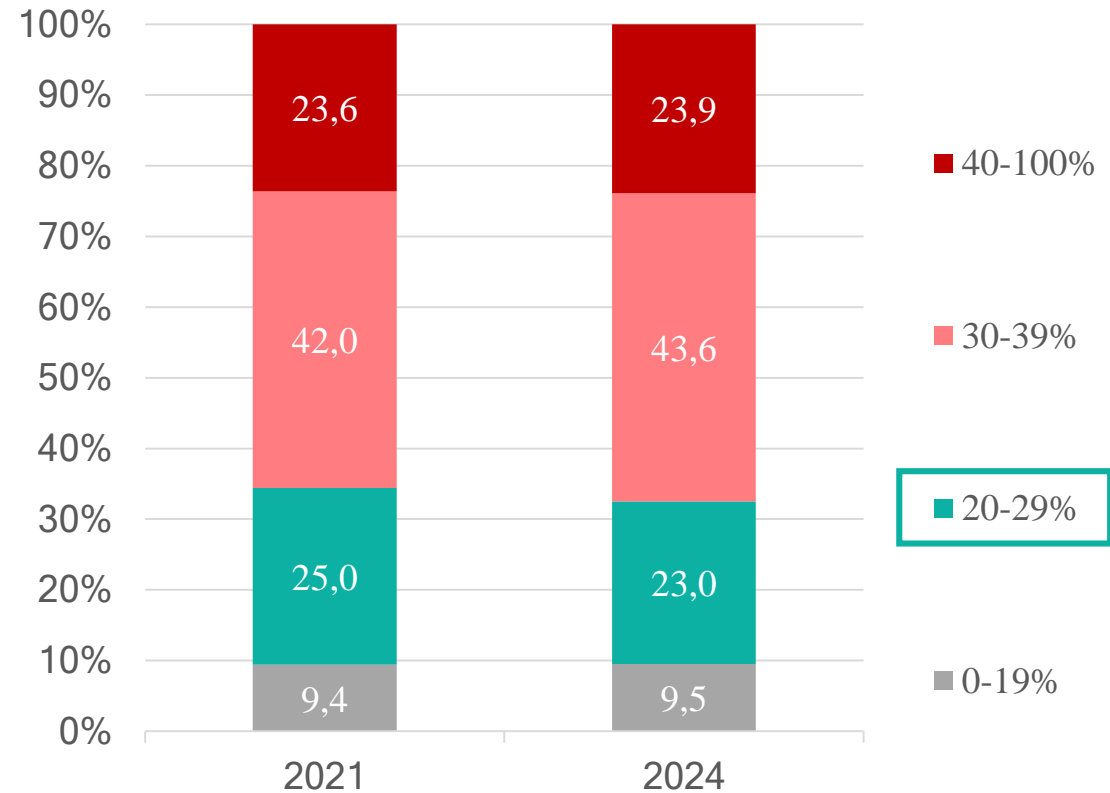

Teherbeesés- és lombik program sikerességének megítélése

Mekkora a teherbeesés valószínűsége egy hónapon belül, ha egy fiatal pár folyamatosan védekezés nélkül él nemi életet? (%)

Mit gondol, mekkora a lombikbéli program (IVF) sikerességének átlagos aránya? (%)

Következtetések

Ismeret és információhiány a fiatalok körében, nincs érdemi javulás.

- A fiatal felnőttek tudásának szintje nem kielégítő, saját tudásukat túlértékelik – ismereteiket TV-ből internetről szerzik (34%), orvos/szakember (25%) és 10% sehonnan!

- A női termékenység markáns csökkenését 5-10 évvel későbbre helyezik, a lombikkezelvek eredményességét jelentősen túlbecsülik.

Társadalmi edukáció szükséges; iskolai edukáció során a termékenységgel kapcsolatos ismeretek bővítése, tudatos szemlélet.

Az üzeneteket adott kontextushoz és célcsoportokhoz kell igazítani (pl. főváros vs. város, korosztályi különbségek).

Termékenységtudatosság hete április 7-14 – országos roadshow: Budapest, Győr, Szeged, Zalaegerszeg

Nézd meg, oszd meg, és légy része a változásnak.

9 dolog, amit tudnod kell, ha egyszer gyermeket szeretnél

A férfiak nemzőképessége és a nők termékenysége is csökken az életkor előrehaladtával, a nőknél különösen 35 éves kor után, a férfiaknál 40 éves kor felett. A nők meghatározott számú petesejtjét szülnék, mely folyamatosan csökken az évek során, ezzel szemben a férfiak hímivarsejtjei serdülőkortól kezdve, életük végéig termelődnek.

A férfiaknál nagyjából 100 millió spermium távozik minden ejakulációról. A nőknél havonta egy, életük során pedig nagyjából 500 petesejt érnek meg.

A termékenységi ablak a tüszőrepedést megelőző 5 nap és az ovuláció napja közötti idő. A fogantatás esélye ebben az időszakban a legnagyobb, ezért annak, aki gyermeket szeretne, érdemes ezekre a napokra időzíteni a szexuális együttléteket. A tüszőérés napjának meghatározásához ne cikluskövető alkalmazásokat használj, mert azok nem mindig megbízhatók.

A termékenység függ az életkortól. A 30 évnél fiatalabb nők várandóssági esélye minden hónapban 25%. Ez 40 éves korra 5%-ra csökken. Ha a pár férfi tagja 40 évnél idősebb, több időre lehet szükség a várandóssághoz, és a vetélés kockázata is magasabb.

Hozd magad a lehető legegészségesebb állapotba még a gyermekvállalással történő próbálkozás előtt! Táplálkozz egészségesen, mozogj rendszeresen, és aludj eleget! Hagyd abba a dohányzást, és csökkentd az alkoholfogyasztást, hogy a várandóssági esélyeid javuljanak!

Reguleres menstruáció mellett a legtöbb nő egy éven belül várandós lesz. Ha 12 hónapnál hosszabb ideje próbálkoztok sikertelenül, lehet, hogy meddőségi problémád van, és érdemes beszélned az orvosoddal.

A termékenységet számos tényező befolyásolhatja, többek között a szexuális úton terjedő fertőzések, menstruációs zavarok, a PCOS és az endometriózis. Az antibiótikus szteroidok, egyes környezetszennyező anyagok és munkahelyi ártalmak, illetve bizonyos vegyi anyagok szintén befolyásolhatják a termékenységet. Amennyiben aggályaid merülnek fel, beszélj az orvosoddal.

A meddőségi kezelések, így a lombik eljárás sem jelent garantált sikert. Egy lombik ciklussal körülbelül 30% a várandósság esélye a 35 év alatti nők esetében, azonban a 40 és 44 év közöttiekénél már kevesebb, mint 10%, 45 év felett pedig szinte nulla.

A meddőségi kezelések minden párnak, illetve egyedülállóknak segíthetnek a családalapítási céljuk elérésében. Ha szeretnél tájékozódni a lehetőségeidről, fordulj meddőséggel foglalkozó szakemberhez.

Köszönöm a figyelmet!

